

Undgå overlap mellem kørselsveje for intern kørsel, foderbiler, tankbil og i dette tilfælde afhentning af døde dyr.

Foto: DAKA

Undgå smittespredning ved afhentningspladsen

Af Troels Løwig Larsen, kvægfagdyrlæge, L&F, Kvæg

En del afhentningspladser mangler fortsat fast og drænet underlag, tilstrækkelig afdækning eller løsninger, der er tilpasset besætningens størrelse.

En velindrettet afhentningsplads til Daka-bilen er en vigtig del af smittebeskyttelsen på kvægbedriften. Alligevel viser erfaringen, at afhentningsforholdene ikke altid fungerer optimalt i praksis. Udfordringerne knytter sig typisk enten til selve indretningen – eller til den måde, pladsen anvendes i hverdagen.

- Vi ser grundlæggende to forskellige problemstillinger, siger Christian Skov, Communication & Customer Relations Manager hos Daka.

- Enten lever afhentningspladsen ikke op til de basale krav – eller også er den korrekt indrettet, men bliver ikke brugt konsekvent, uddyber han.

Når indretningen ikke lever op til kravene

En del afhentningspladser mangler fortsat fast og drænet underlag, tilstrækkelig afdækning eller løsninger, der er tilpasset besætningens størrelse. Det kan føre til væskeansamlinger og give adgang for ådselædende dyr som fugle og vilde dyr, hvilket øger risikoen for smittespredning både på og mellem ejendomme.

Samtidig kan en uhensigtsmæssig indretning gøre afhentningen mere besværlig. Manglende underlag, dårlige adgangsforhold eller løsninger, der ikke kan håndteres med bilens klo, øger behovet for ekstra manøvrer og håndtering – og dermed også risikoen for smitte.

Benyttes ikke konsekvent

Samtidig oplever Daka mange tilfælde, hvor både indretning og materiel i udgangspunktet er i orden, men hvor brugen i praksis ikke er konsekvent. Kadaverkappe, låg og øvrigt udstyr er til stede, men anvendes ikke hver gang eller ikke på den måde, de er tænkt.

Det kan for eksempel være situationer, hvor afdækning udelades, fordi placering af dyret "lige hurtigt" skal klares, eller hvor udstyret ikke bruges fuldt ud, selvom det er til rådighed. Den type afvigelser kan virke ubetydelige i hverdagen, men når de gentager sig, øger de risikoen for smittespredning.

En korrekt indrettet afhentningsplads fungerer med andre ord kun efter hensigten, hvis løsningen også bruges korrekt og konsekvent.

Tænk på chaufføren

En korrekt indrettet og vedligeholdt afhentningsplads har også stor betydning for chaufførens arbejdsmiljø. Når dyret kan håndteres direkte med bilens klo, undgås unødige manuelle løft og improviserede løsninger, og afhentningen kan gennemføres mere sikkert - også for materiellet.

- Gode fysiske forhold gør det muligt at gennemføre afhentningen uden, at chaufføren skal bevæge sig rundt på pladsen, siger Christian Skov.

- Det er en fordel for arbejdsmiljøet – og samtidig en vigtig del af smittebeskyttelsen, tilføjer han.

Samtidig giver gode forhold en mere smidig og effektiv afhentning. Når adgangsforhold, materiel og indretning spiller sammen, reduceres behovet for stop, ekstra håndtering og unødige manøvrer på bedriften.

Når chaufføren i videst muligt omfang kan udføre arbejdet fra lastbilen og undgår kontakt med bedriftens arealer, mindskes risikoen for at bringe smitte videre til næste ejendom.

Tilkørselsforhold og vendemuligheder

Tilkørselsforhold og vendemuligheder spiller også en væsentlig rolle. Jo bedre adgangsforholdene er, desto mindre er behovet for at bakke, og Daka må ikke komme tæt på staldbygninger og andre områder med forhøjet smitterisiko.

En velplaceret afhentningsplads med gode vendeforhold understøtter derfor både en sikker og effektiv afhentning og en mere robust smittebeskyttelse.

Omverdenens tillid

En ryddelig og korrekt indrettet afhentningsplads handler ikke kun om drift og smittebeskyttelse, men også om omverdenens tillid. Dyreproduktion er generelt under et kritisk blik – blandt andet i medierne, hvor flere dokumentarer i de senere år har sat fokus på dyrevelfærd, særligt i grisesektoren.

Selvom kvægproduktionen har sine egne vilkår, er sårbarheden den samme. Indtryk og billeder kan hurtigt skabe fortællinger, og derfor betyder indretning, afdækning og placering af afhentningspladsen mere, end man måske umiddelbart tror – også for kvægbrugere.

Start med dialogen

Ofte skal der ikke store investeringer til for at forbedre forholdene på afhentningspladsen. Udskiftning af slidte kapper og låg, sikring af fast og drænet underlag eller justering af placering og adgangsforhold kan have stor betydning i praksis.

Samtidig er der ikke én løsning, der passer til alle bedrifter. Forholdene varierer fra sted til sted, og derfor giver det ofte mest mening at tage udgangspunkt i den konkrete situation.

- Vi oplever, at mange gerne vil gøre det rigtige, men kan være i tvivl om, hvor de skal sætte ind, siger Christian Skov.

- Derfor opfordrer vi til dialog. Vi hjælper gerne med pragmatisk 1:1-rådgivning, hvor vi sammen ser på, hvad der giver mening netop på den enkelte bedrift, tilføjer han.

En velfungerende afhentningsplads er et knudepunkt, hvor indretning, brug, arbejdsmiljø og smittebeskyttelse mødes. Ved at tage dialogen og arbejde trin for trin med løsninger, der fungerer i praksis, kan man skabe forbedringer, der både styrker smittebeskyttelsen og gør hverdagen lettere.

Lovgivning og tips

- Det siger loven om afhentningspladser

- Opbevaringen må ikke indebære risiko for spredning af smitstoffer
- Døde dyr skal være effektivt afskærmet fra ådselædende dyr
- Afhentning skal tilmeldes hurtigst muligt og senest 24 timer efter dødsfald
- Afhentningspladsen skal placeres i passende afstand fra offentlig vej og bygninger med levende dyr
- Tips til den gode afhentningsplads
- Hold afhentningspladsen ren, ryddet og let tilgængelig
- Læg dyrene på et fast og gerne hævet underlag
- Sørg for at kadaverkappe og løftering er intakte og anvendes konsekvent